

Черкувамъ *м. дл.* совершаю „черкуване“ (*см. это сл.*). Черкувамъ са, бываю въ цѣркви, кожу въ церковь: По това врѣмя, за когато разказваме, ни въ едно отъ околнитѣ села е имало черква, освѣтъ селото Черковна, тукъ са дохождали околнитѣ селци да са черкувать, а то на мѣсець я веднѣжь, я дважь. *Зк. 15.*

Черкуване *с. с. народный обычай* чествованія особенно *чтимыхъ праздниковъ трапезой и пляской*: Въ по-знаменитыѣ праздници, каквото въ деньтъ на св. Вел. Димитрія, на Архангеловъ-день, на св. Никола и др., имать обычаи нашитѣ Българе да черкувать. На сѣщійтъ день, въ който ся случи праздникътъ, като излѣзътъ изъ храмытъ опредѣлять двама или трима та ги пратътъ да земътъ двѣ или три овцѣ, които да заколятъ, сварятъ и приготвятъ, че да ся съберътъ и другыѣ, та да си похапнътъ и да ся повеселятъ въ честь на празнуемый святія. Казаннитѣ идътъ та земътъ овцыѣтъ, заколятъ ги и приготвятъ за вареніе. Послѣ изберътъ мѣсто, гдѣто ще ся събирътъ не въ къщъ обаче, нѣ на нѣкой дворъ. Ископають трапове, спорядъ числото на котлыѣтъ, въ които ще варятъ мѣсото. Това мѣсто на което ще ся събирътъ да ся веселятъ напчатъ черква. Като наръжътъ мѣсото въ котлыѣтъ, турътъ ги надъ траповетѣ, въ които трапове накладытъ огнь за да ся свари мѣсото. Когато е постно врѣмя, тогава на мѣсто овцѣ купувать рыбъ. Този обычай е нареченъ черкуваніе. *Ч. 46—47.* Влизу при събраніето на женыѣтъ, събирать ся (на черкуваніе) десятина—петнайсятъ момы, на които свиря единъ момъкъ съ гайдъ, или съ каваль, а тѣ играють. *Иб. ср.* шетаць, бѣклица, ачикъ.

Св. Черна (Мавра) *имя собств. народный праздникъ*: Тѣ ся смѣжътъ и на оныя жены, които отъ хайнаджыльмъ празднуютъ св. Черна (Мавра), защото щали ужъ да почърнѣжътъ. *Л. Д. 1869 г. 136.*

Чернѣмъ *м. дл.* чернѣю: Трай, душо, чернѣй, кожо. *Кн. 138.* Тамо горе зеленее, Мое сѣрце ми чернее За една мома отъ селото. *М. 450.* Чернѣй, горо, чернѣй сѣстро, двама да чернѣймы: Ты за твойѣ листи, горо, азъ за първо либе. *Ч. 261.* Стѣнъду дѣвить гѣдини Ут къкъ ми черней душѣга За тебе, Гьѣргье, да милей. *сПс. 2, 165.*

Чернѣкавъ *пр.* черноватый: Индійцитѣ завладѣли прекрасныя и плодоносныя полуостровъ, гдѣ-то живѣаль тогава единъ чръникавъ народъ. *И. 25.*

Чернѣкъ *с. м., ум.* Чернѣче, лодка (*на Марицѣ*): Имаше вѣке чръника свѣршенъ, и себе си да плува на него по срѣдъ морето. *Р. А. 123.* Дойде ми на умъ че по-лесно щѣше да е за мене да направъ отъ пня на нѣкое дърво едно чръниче (кайкъ), като тѣзи които правать дивыѣтъ. *Р. С. 75.*